

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Előfizetési ár: Egész évre 12 ft., félévre 6 ft., negyedévre 3 ft.

Előfizetések és hirdetések díjak helyben és vidékről a szerkesztőséghez küldendők be.

Helyben előfizethet: a szerkesztőségnél, a kiadó-hivatalnál, Demjén L., Keresztény P. kereskedéseiben. Egyes szám ára 5 kr. o. é.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: belső-tordautca szögletén, Csapó S. kereskedésével szemben, I-ső emelet, lejárat a kaputól jobbra.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorát 6 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek: Helyben: a szerkesztőségnél, a kiadó-hivatalban, Demjén László könyv- és Keresztény Pál papír-kereskedésében. Bécsben: Haasenstein és Vogler (Neuer-Markt 11 sz.), Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.), Rudolf Mosse officiel. Zeitungs-Agent (Stadt, Seilerstätte 2), Pesten: Haasenstein és Vogler Urutca 13. Lang et Schwarz, Fördöutca 1. Süddeutsche Annoncen-Expedition Stuttgart. Nyiltér sorra 20 kr.

Előfizetés

„Kolozsvári Közlöny“-re.

Megjelen naponként
egész nagy íven.

Előfizetési árak: egész évre 12 ft. o. é.
hét óra 7 „ „
félévre 6 „ „
önnegyedre 3 „ „

Az előfizetések egyenesen a szerkesztőséghez küldendők be.

A „Kolozsv. Közlöny“ szerkesztősége.

Az erdélyi kézműipar érdekében

— A napokban volt alkalmunk megtekinteni Fröhlich Vilmos polgártársunk újonnan berendezett műhelyét, hol a magyar kincstártól elvállalt 20000 darab honvéd bakkancs szabását megkezdette.

Jól esett látnunk derék iparosaink szorgalmas és ügyes működését, mert már a kezdet is arra mutat, hogy a solid és eszélyes vállalkozó olyképp fogott a munkához, miszerint az állam csinós és tartós cikkeket fog a maga idejében kézhez venni Kolozsvár iparosaitól, kik egész igyekezettel azon vannak, hogy szakértelmük és pontosságuk bizonyítványa legyen azon első vállalkozás, melyet a magyar kormánytól ily nagyobb mérvben kinyerniök sikerült. Igaz ugyan, hogy sok része volt Kolozsvár országos képviselőinek abban, miszerint a bekapogató vállalkozó meghallgattassék, s reméljük, hogy az ezen ügyben köteleiket hiven teljesítő orsz. képviselők más alkalommal is elősegítendik Kolozsvár speciális érdekeit. Hanem szerintünk a magyar kormány elhatározására befolyással kelle bírnia annak is, hogy az erdélyrészi tengő ipar valahára némi támogatásban részesíttessék, s ez a leghelyesebb intézkedés, melyet valódi örömmel regisztrálunk.

A honvéd bakkancs készítés czipészeink közt némi élénkséget idéz elő, ez iparagat emeli, munkát adván sok foglalkozásiányban szenvedőnek; hanem az erdélyi kézműipar egyéb ágai sem virágoznak s így erre is figyelmet kérnénk fordítani. Reméljük, hogy az első bakkancs-vállalkozás első részletének beszoalgtatása nemcsak arra fogja ösztönözni a kormányt, hogy legalább az erdélyrészi honvédség és lovasság lábbelijét itt készíttesse ez ország részben s kiválóan Kolozsvárt, hanem a katonai felszerelés más tárgyainál is megemlékezik arról, hogy nálunk a kézműipar támogatására sokkal nagyobb a szükség mint Királyhágón túl, itt kevesebb az olcsó kamatra pénz kölcsönző bank, bajosabb a kereslet, drágább a jó anyag beszerzése, lanyhabb a vállalkozási szellem távolabbi levén a nagy világgal való érintkezés, ezért ép a kormányban válik egyik főkötelemévé a pango kézműipar fölélékítésére megtenni a tőle kitelhetőt, mely az akadályok elhárításában a kinestári nagyobb munkákban való részletetésben keresendő és található fel.

A bécsi világkiállításon is feltűnt az, mily szép munkákat készítenek a kolozsvári szijgyártók és szabók; ime tehát a legnagyobb megnyugvással lehet az erdélyrészi iparosoknak s ezeket társulásra bíró vállalkozóknak kiadni a honvéd-felszerelés e nemű cikkeit is.

Ez ország résznek már csak honvédsége is maholnap egy kis hadsereg; ha ezeknek erdélyi iparosok készítik meg ruháikat stb. hány derék polgár család életmódja nyerne állandó biztos alapot, hány jeles iparos fejlődne ki azon iskolában, hol az anyag jószágával izlést, a gyorsasággal pontosságot is kell párosítani.

Az erdélyrészi kézműipar érdekében úgy tenne a kormány leghasznosabb lépéseket, úgy gazdagítaná legjobban a vivum aerariumot, melynek jelentékeny faktora az iparos osztály, ha az állandó hadsereg fölszerelésére is egy nagyobb telepet ide helyezne s így minden szakmájú kézműiparosainknak közvetlen, az anyagot termelőknél és készítőknél pedig közvetve keresleti forrást nyitana, ha egy kis csermelyt erre irányozna azon folyóból, mely eddigél mind csak Skene et consortes zsebbeibe hordá az aranyat.

Az efféle cikknek nálunk is nagy kelete van, bár nincsenek is nagy és legnagyobb „Krach“-ok; de vannak értelmes, szorgalmas polgárok, kiknek csak alkalmat kell nyújtani vállalkozásra és szakképzettségük fényes bebizonyítására.

Hiába lesz maholnap egész kis vasuthálózatunk, ha iparunk teng, leng, ha a fejlődés emeltyűit mozgásba nem hozzák azon karok, melyek nagyban segíthetnek ott, hol erre szükség van; az ipar és kiválóan a kézműipar egyik tengelye a nemzetgazdasági fejlődésnek, gyarapodásnak, ezért kiváló gondot igényel különösen ott, hol sokban a kezdet nehézségeivel kell megküzdeni alig vethetőn le a mult idők elkopott formáit.

A magyar kormány megtette az első helyes lépést az erdélyrészi kézműipar emelésére reméljük, hogy igazságszeretete ezután is a méltányosság utjain haladva a Királyhágón innen iparosokat is részletetendi a munkaadás kiérdemelt jótéteményében, hogy ők is részesülhessenek azon cikkeket előállításában, a melyeknek árát úgy is közösen fizetik meg a helyen tul lakó polgártársakkal egyetemben. Vajha e munkák többé ne jutnának idegen kezekbe, midőn a hazai ipar csakugyan szükségli az éltető harmatot.

Bécsi világkiállítás 1873.

Ethnographiai adatok a morvaországai kiállítási katalogusból a horvátoknak Morvában letelepedését, lakozását illetőleg

Midőn még az ember abban az őseredeti állapotban van, hogy nem bánja bárhová is plántálják el; midőn a honcserevel mitse törődik még, ugye könnyű volt ekkor a régi stylum abszolút hajlamokkal bíró államférfiaknak boldogulni? Hogy a horvát végvidékekbeli lakossággal szintén könnyen boldogulhattak az azelőtti német katonai parancsnokok, így egy Teufenbach báró tábornag, azt, ki a nyers fiak különbeni engedékenységet ismeri, kétségbe vonni nem fogja. Nevezett ur 1583-ban Dürnholt nevű morva uradalmába 3 falut telepített be határvidéki horvátokkal. E horvátok mintegy az utolsó láncszemét képezik a Magyarország nyugati határai között s Ausztriában földet nyert horvát telepítvényeseknek. Magyarországon vannak még horvátok Vas, Soprony és Moson megyékben. Ausztriában három csoportban találjuk fel őket, úgy mint lajta, marchfeldi és thayai horvátokként. Ezek felső és alsó Themanuban s azok környékében élnek, de többnyire elvesztették eredeti nemzeti jellegüket; egyedül neveik emlékeztetnek eredetükre.

De van még is egy másfél mérföld terjedelmű szigetecske, melyen mintegy 2342 morva-horvát egyén él. Bár németségűl körülvéve, megmáskítottan megtartották nemzeti nyelvüket, viselőiket. Tudvalevőleg a szlovák nagy tehetséggel bírnak

nyelvek megtanulására, ezt főleg a horvátoknál tapasztalhatni, kik közül mindenik beszél németül és csehül. A mi a külső kinézésüket illeti a férfiak magos, nyílt homloka észbeli tehetségről; az asszonyok finom metszetű és feltűnőleg kicsiny szája kedélyről, s a szem élesteintető és metszete körültekintésről és megfigyelési képességről tanuskodnak. Magas nyulánk és ruganyos természetükkel messze tulemelkednek, gyöngébb szomszédaiakon a lótokon. Feltűnőleg kecsesek s szép alkatuak itt a nők.

Mint a szlovák általában, úgy a horvátok is barátjai a zenének és éneknek. Dalaik mindnyájan mollakordokban hangoznak. Egész a legújabb időkig nemzeti zenéjük a dudából s ezt kísérő két hegedűből állott; e hegedűk egy egész n. zcsadaldal vannak feljebb hangolva. Nemzeti tánc szokások és a redowatz, mely utóbbi mind a kimegy a divatból.

Különös szokásokat őriztek meg a horvátok menyegzők és temetések alkalmával. Így p. o. lakodalom napján a mátkapár, hogy ha az tisztességesen viselte magát, ünnepélyes körmetben nemzeti zene kíséretében a menethez csatlakozván valamennyi lakadalmi vendég (a fiatal legények és nyoszolyó leányok) — az ugynevezett szulika (egy tarka kendővel és pántlikákkal ékített zászló) előlvele mellett a templomba kísérik. A vőlegény a régi divatu cuba, egy violaszínű, prémezett és sarkig erő subát öltött magára; míg a menyasszony szépen fonott hajában aranyos papirosból koronát hord. Étkészés után a menyasszony az örömapa háza előtt nagy kerek lepényeket dob, s az e lepények fölött hajbakapó gyermekeket a legények a jelenlevők nagy multságára kártyus vízből öntözik le.

Déli 12 órakor veszi kezdetét a lakodalmi ebéd, mi alatt az étek torkig lakásig egész éjjelig hoztatnak az asztalra. A lakadalmi ünnepélyek kivált a vagyonosabbknál, rendszeren két egész három napig tartanak. Ebéd közben vőlegény és menyasszony kukkot sem szólva ülnek az asztal szögletén, s éjjelig sem enniük sem inniük nem szabad. Ingerkedve mutogatják nekik a különféle ételeket, midőn nem szabad hozzá nyulniok. A lakadalmi vendégségre rendszeren hivatalosak a legközelebbi rokonok s a jobb és baloldali szomszédok. A tisztelethelyet a mátkapár keresztszülei foglalják el. Éjféltkor a menyasszony siránkozása és jajgatása közben s különféle gyászdalok eléneklése mellett a menyasszony hajfonadékát felbontják a más férjes nők s fejére asszony fejkötőt helyeznek. Így átalakítva aztán újból a vendégség közé lép s ezek mindenféle lakadalmi ajándékokkal, már kiki tehetségéhez képest elhalmozzák, így keszkenőkkel, fehérneművel, lengyolcsal, pénz-zel, evőeszközökkel és ivópoharakkal. A vendégségi főmester veszi át először az ajándékokat, s azokat a menyasszonynak átnyújtva mindenféle furcsa megjegyzéseket tesz azok ajándékozáiról. Csak most, az ajándékok átvétele után engedtetik meg a mátkapárnak az étel és ital; ekkor aztán újból kezdik az evést a levestől kezdve végig s eltart reggelig. Főétel a lakodalmi ebéd alkalmával a laska (metélt) leves s e levesben usznak aztán a tál közepén egészben megfőzött tyukok. Ebéd közben is játszik a nemzeti három karból álló hangászkar. A fiatal ság váltakozva az udvaron, szétün vagy az utcán tánczol, már a mint az időjárás hozza magával. Másnap reggel a menyasszonyt a sulicával együtt, melyet a közben a kerítésre feltűztek volt s mi körül meg nem szüntek a gyermekek csoportosulni, a vőlegény házába vezetik, a hová az az u. n. fiatalvizet hozza. Ajót csak hosszas kopogtatás után nyitnak, s nagy kényeret nyujtanak át neki egy látkóssal, a mire aztán azt meg kell szelnie s neki nyujtott vízzel a lakóházat megöntözni. Erre a menet vissza indul a lakadalmi házába, az eszem-izsom újból kezdetét veszi s azután a táncot folytatják. S így tart egész harmadik napig. Pisztoly durrogatás is van elég, mit a német veszélyesnek tart.

A temetési szertartások a következők, ha a horvátoknál valaki meghalt, a hullát miután azt jól megmosták volna, a földre, szalmára helyezik, lepedővel betakarják s a látogatók, miután imádságukat elvégzik s szentelt vízzel megöntözik, számtalan szent képpel fődik be. A holttest mellett olaj lámpa függ s főleg a kegy-pénzből élők, éjjel-nappal imádkoznak mellette. Az elhaltat a temetőhelyre saját nemebeliék vi-

szik (férfiut forfiak, nőnt nők) s egy pléhlámpást, melyben égő gyertya áll a község legöregebb férfi vagy nő tagja viszen a ravatal s közvetlen a lelkész előtt. Nagy siránkozás és jajgatás közt eresztik az elhaltat a sirba, s néhol még az is divatozik, hogy a halottnak minden jó tulajdonságait a szomorkodó felek sirva utána mondogatják; sőt még gyermektemetéseknel is megteszik ezt.

A mindkét nem levő horvátoknak meg van saját nemzeti öltözékük. Ez a téli és nyári öltözékekből áll. Téli ruhául szolgál a férfiaknak és legényeknek a hosszú suba, mi fölé tempolmi járatok, vásárok vagy a kerületi hivatal látogatása alkalmával kék szín németes hajtógallért akasztanak. A suba alatt a férfiak és legények fehér gyapju mellényét hordanak, mely vörös bürrel van segélyezve, s fémgombok csillognak rajta fel egész a nyakig. A mellény (vagy ködmen) forma alatt rövid ing van, mely egész derekig ér; ünnep és vasárnapokon finom gyolcsból s hétköznapon pedig durva vászonból készültet vesznek föl, a nőtelenek keskeny pántlikákkal ékített ingeket.

(Vége következik.)

Az állandó pénzügyi bizottság általános jelentése az 1874-ik évi államköltségvetésről.

Tekintve azon rövid időt, mely az 1873-dik évi költségvetési előirányzatnak tárgyalása óta lefolyt, természetesen találja a bizottság, hogy a miniszterium a folyó évi költségvetési tárgyalások alkalmával hozott, nagy horderejű határozatoknak fogantatását még nem eszközölhetto; azért is mindezen határozatoknak fenntartását ajánlja a bizottság azzal, hogy utasíttassék a miniszterium, azoknak mielőbbi végrehajtására. Az egyes tárczák előirányzatának tárgyalásánál hozott határozatok iránt a bizottság a részletes jelentésekben nyilatkozik; itt azon határozatokat tartja szükségesnek kiemelni, a melyek az 1873. évi költségvetés általános tárgyalása alkalmával hozattak. E határozatok következők:

„A nyugdíjak címén előirányzott összegekre nézve a ház kijelentette, hogy azokat az 1870. évi márczius hó 22-én hozott határozat értelmében fölveszi ugyan a költségvetésbe, de csak azon fentartással ajánlja meg azokat, hogy az állami számszék által a törvény és a képviselőház 1870. évi márczius hó 22-én hozott határozataival összeegyeztessenek; mindaddig pedig, míg az állami számszék ezen vizsgálatot nem teljesítette, a nyugdíjakra fölvetett összegeket végleg megállapítottaknak nem tekinti.“

A számszék ezen határozatban érintett vizsgálatot teljesítette és arról a miniszteriumnak jelentést is tett.

A fentebbi határozat tehát a bizottság véleménye szerint oda módosítandó, hogy a nyugdíjakat csak azon fentartással szavazza meg a ház, hogy azok az állami számszék által a törvény és 1870. évi márczius 22-én hozott képviselőházi határozat értelmében teljesített vizsgálat felett hozandó határozat után tekintetnek végleg megállapítottaknak. A nyugdíjakra nézve ezenkívül a bizottság a miniszteriumot és a számszékét tudósítandónak véli, hogy a számszék tégyen évenként a költségvetés előterjesztése alkalmával jelentést. Az új nyugdíjaknál terjessze elő a nyugdíjasok jegyzékét, derítse ki a nyugdíjasokra vonatkozó tényállást és tégyen jelentést arról, miként teljesítette azokra nézve az 1870. XVIII. t. cikkben feladatává tett ellenőrzést és nyilvántartást, hogy a bizottság és a képviselőház ezen számszékli jelentés alapján bírálhassa és állapíthassa meg évenként a nyugdíjak új tételeit.

„Az állami számszékét továbbá egyuttal utasította a ház, hogy adjon mielőbb jelentést az 1871. december 7-ki határozata értelmében teljesített vizsgálatról, vagy adja elő azon okokat, melyek eddig gátolták abban, hogy a ház határozatának eleget tégyen.“

Ezen határozatnak a fentebb előadottak értelmében a számszék megfelelt, a mennyiben a nyugdíjakra vonatkozólag teljesített vizsgálatról jelentését a miniszterelnök úján előterjesztette. És így ezen határozat fenntartásának szükségeselegett.

„A ház utasította az állami számvéviszket, hogy a ministeri számvéviszkek számviteli és kezelési rendszerének javításáról, valamint saját ügykezelésének az állam összes számviteli rendszerének, és az államadosságok ellenőrzésének szabályozásáról szóló törvényjavaslatokat még a költségvetés tárgyalásának befejezése előtt a ház elé terjessze.”

A számszék ezen törvényjavaslatot a miniszteriumnak még a tél folytán bemutatta; a miniszterium lenne tehát utasítandó, hogy az állami számszék által készített törvényjavaslatot mielőbb terjessze elő.

„A ház tudomásul véve a miniszterium azon nyilatkozatát, hogy a tanintézetekre és könyvtárakra nézve hozott képviselőházi határozatok fogantatásait folytatja a tárgyalásokat: utasítja a miniszteriumot, hogy azon tárgyalások befejezése után adjon azok eredményéről kimerítő tüzetes jelentést.”

„A ház utasította a miniszteriumot, hogy terjesszen elő javaslatot a törvényeknek az ország minden részében gyors, hiteles és teljesen hibátlan szövegben közzétételére iránt”

E határozatok szerint fenntartandók változatlanul:

„A ház utasította a miniszteriumot, tegye beható tanulmány tárgyává a közigazgatásnak jelenleg fennálló egész rendszerét, vegye azt szakfőiaknak és a modern adminisztratív eljárásában is tapasztalatokkal bíró egyéneknek meghallgatásával tüzetes vizsgálat alá: és tekintettel a képviselői incompatibilitás kérdésére is, terjesszen annak idején javaslatot az egész közigazgatási rendszer gyökeres szabályozása, a kormányzati teendőknél az egyes tárczák között a jelenlegi felosztásnál ne talán jobbnak, célszerűbbnek mutatkozó felosztása iránt; a hivatalok számának és egymás közötti fokozatának meghatározása és általában az egész, főleg a központi igazgatás rendszerének újraszervezése és az ügyrend egyszerűsítése iránt, hogy a közigazgatási organismus a felelősség elvönök megfelelőbb berendezést nyerjen, hogy egyszerűbben, de gyorsabban és olcsóbban működjen.”

A bizottság az összes közigazgatási szervezet ezen reformjától, mely a folyó évben a pénzügyi bizottság javaslata alapján keletkezett fentebbi határozat által kezdeményeztetett, várja a központi igazgatás személyzetének leszállítását az egész közigazgatási szervezet egyszerűsítését és gyökeres átalakítását. Ez képezi okát annak, hogy a bizottság az adminisztratív kiadásaiól nagyobb törlekkel, azok egyes ágazataiból jelentékenyebb költséglevonásokat és személyzetleszállítást nem hozott javaslatba, mert e kérdést általában nem egyes részekben, hanem egészben és gyökeres és rendszeres átalakítás útján véli megoldandónak; a bizottság ezen határozatnak mielőbbi teljesítésére véli a miniszteriumot felhivandónak.

„A ház utasította a miniszteriumot, hogy a vasuti árszabályzat kérdését tegye minden körülmény gondos tekintetbevétel mellett, minden tényszerű gondos mérlegelésével kimerítő, ezen ügy egész horderejét felölelő tanulmány tárgyává,

terjesszen a ház elé javaslatot a megállapítandó irányelvek kijelölésére és a jelenleg fennálló aránytalanságok czélnak megfelelő kiegyenlítésére.

A ház utasította a miniszteriumot, hogy terjesszen elő lehetőleg még ezen ülésszak alatt javaslatot, mely az államkölesönök kötvényei és szelvényeinek, és általában a magyar értékpapírok és azok szelvényeinek amortisatiójára vonatkozó eljárást, valamint azoknak elvülésére szóló szabályokat részletesen állapítsa meg. Ezen határozatok fenntartandók, és főleg az utolsó határozat által sürgetett törvényjavaslatot mielőbb terjessze elő. Ezenkívül a bizottság egy a folyó évi költségvetés tárgyalása alkalmával a ház által tetszéssel fogadott bizottsági javaslat folyamánként a következő javaslatnak elfogadását ajánlja a háznak: A miniszterium utasítatik, hogy az irodai és hivatali költségek rovátát jövőre a költségvetésekben részletezze, és pedig elkülönítve vegye föl a személyes kiadásokat a dologiaktól; s ezen utóbbiakat is főbb és összetartozó egyes ágazatokra osztva mutassa ki.

Azon czélnél, hogy az 1875-ik évi költségvetés tárgyalásánál az összehasonlítás az 1874-ik évi előirányzat részleteivel oly nagyon megehezítve ne legyen: a bizottság czélszerűnek tartja, hogy a képviselőház tárgyalásai folyamán megállapított költségvetés szerint, a honvédelmin kívül, amely részleteiben is kinyomatot, egy teljes és részletesen kiigazított költségvetés állíttassék össze és a ház irodájába tétessék le hiteles példányban. Ezen példány után az 1873. évi nyomtatott részletes költségvetésnek legalább is annyi példány kiigazítandó lenne, a mennyi a jövő ülésszak alatt működő pénzügyi bizottság tagjai számára a részletes átvizsgálás czéljából szükséges.

Erre nézve a következő határozatot indítványozza tehát a bizottság:

„A miniszterium utasítatik, hogy az 1874-ik évi költségvetés előirányzatának egy teljes és részletes tartalmazó — a képviselőház határozata értelmében kiigazított összeállítását tegye be a képviselőház irodájába, egy hiteles eredeti példányban és 15 darab másolatban:

A bizottság, mint fentebb előadta, a pénzügyminiszter tárczájához tartozó bevételeket és így az állami közjövödelmek legnagyobb részét nem vizsgálta át és nem állapította meg.

Azon szempontokat, melyek a bizottságot az egyes tárczák költségvetésének átvizsgálásánál vezették, kifejtji a bizottság a részletes jelentésekben és egyenkint előadja azokban azon indokokat is, melyeket minden egyes kiadási összegre nézve adott szavazatának alapul szolgáltak.

E helyütt röviden csak azt emeli ki a bizottság, hogy az ország jelen sulyos pénzügyi helyzete és azon kedvezőtlen körülmények, melyek jelenleg összes pénz- és hitelviszonyainkra oly szibbasztólag hatnak, kijellették azon irányt, melyet feltétlenül követendónék tart, főleg ezen évi előirányzat megbirálásánál. És ezen iránytól ezen költségvetés megállapításánál eltérnünk nem szabad, ha pénzügyeink rendezését, a sulygyen helyreállítását

kockázatni nem akarjuk. Ez irány a legszigorubb takarékoság alkalmazása minden oly kiadási tételre nézve, a melynek megtagadása világos kárral nem jár. Ezen irányt követve a rendes kiadásoknál a bizottság szoroson azon összegnek megajánlására szoritkozott, a melyek a közadminisztratív rendes menetben tartására elkerülhetlenül szükségeseznek bizonyultak, vagy a melyeknek meg nem szavazása valamely intézményt a fokozatos fejlődés természetzerű törvényeinél fogva visszaesésre kárhoztatna.

A rendkívüli kiadások közül a bizottság által csak azok ajánlottak meg, melyek megkezdett befektetések befejezésére, vagy szerződésileg biztosított és kötelezett munkálatok költségeinek fedezésére szolgálnak és a melyeknek elhalasztása semmi körülmények között nem történhetik meg. A kiadásoknak minden többi ágazatát a bizottság a legszűkebb határok közé szoritotta, mert a kiadások lehető mérséklése, s egy szigoru fokozatos egymásután követése a fejlesztés és beruházások terén: ez az, a mi a közjövödelmek lehető fokozása mellett egyedül képes az egyensuly helyreállítását biztosítani.

Ennek folytán az 1874-ik évi államköltségvetés valódi mérlegét csak a fedezet iránti teendő javaslataival együtt terjesszetheti elő.

Hogy azonban a költségvetés szükségleti részének megbirálásáról tájékozást nyerjen a képviselőház aziránt, hogyan áll elő a mérleg a bizottság által megállapított és jelentékenyen leszállított kiadások és a pénzügyminiszter által előirányzott bevételek között, ily értelemben és csakis azon czélnél, hogy a bizottság által javaslatba hozott törlek egyezmény megítélthessék és összehasonlithassék a miniszterium által bemutatott mérleggel: bemutatja az előirányzott kiadásoknak a bizottság javaslata alapján kiigazított összeállítását és felveszi a pénzügyminiszter által előirányzott bevételeket, és így a t. képviselőház elé terjeszt egy összeállítás nem mint mérleget, csak mint összehasonlitható czéljából készített kimutatást. E szerint a bizottság törölt a rendes kiadások közül ellensulyozott 798.095 frt egy kiadási tétel fejezeti alap kijelölésével 156280 frtot leszállította a rendkívüli kiadásokat 9.770.633 frttal; 10.725.008 frttal leszállította a hiányt.

és így a miniszterium által bemutatott költségvetés szerint a közösügyi kiadásokkal együtt mutatkozott,

Hiány	31.657,168
Sőt a ministeri előterjesztéshez a hitelmiveleti bevételek közé van felvéve egy rovat „a sorsolási kölcsönnek előleg az államkincstárból	868,035

Ezen összeg nincs megfelelőleg felvéve az államkincstárt terhelő kiadások közé és így ezzel a hiány sajátlag nagyobb és így tesz:

	32.525,203
--	------------

A kiadásnak azon mértékben leszállítása, amint azt a bizottság javaslata hozta

a hiány terve 1773-ban volt:

rendesnél	1.476,360
rendkívüli és hitelmiveleti	20.430,185
Összes hiány	21.906,495 35.497,426

És így ezek szerint 1874-re a hiány kisebb lenne, mint az 1873. évi 33.732,647 frt rendes hiánynál 2.246,387 frttal és a 31.774,779 forint (a 30 és 54 milliós kölesön maradványából és ingó állományon értékesítéséből felvett fedezet leszámítása után) rendkívülinél 11.344,644 frt. az 1874. évi összes hiány 13.591,031 frttal lenne kisebb.

Kelt Budapesten 1873. jun. 4-én.
Csengery Antal s. k.
az állandó pénzügyi bizottság elnöke.
Széli Kálmán s. k.
az állandó pénzügyi bizottság előadója.

Tehát kibékülünk Oroszországgal?

ki még pedig, nyiltan és minden kétértelműség nélkül. A közös külügyminiszterium vezetőjének, Andrassy grófnak, ki 49-ben Világosnál szintén az oroszok által legyőzöttek közé tartozott, — köszönetni e változást külügyi politikánkban, melynek árát a szegény Törökország — e szegény és lomtárba vetésre szánt birodalom — adja meg. Azt adják okul, hogy Törökország elhaló féiben van, az eszelen harem kormányzás pedig a mindinkább közelgő gyaszos végkifejlést az országára nézve kikerülhelenné teszi; ellenben a fiatal nagytratórö nemzetiségek, melyek idáig még legalább török fennhatóság alatt élnek, mint Montenegro, Szerbia és Oláh-Moldvaország, jövőt igérnek s ezért barátainkka kell őket tennünk (de mikép? talán nyakunkat tartasuk oda nekik?) így aztán el lesz hártva minden ok irányunkba táplálhatott ellenséges érzelmekre (azt hiszik a jámborok, de nem mi.) Az orosz czárnak közelebbi Bécsben tett látogatása e kibékülésnek legláthatóbb jele, de a czár jelenlegi Bécsben időzése alatt egyáltalában politikáról szó nem volt. A berlini mult évi három-császár összejövetel alkalmával beszélte ki magát a két egymással feszült viszonyban álló nagy hatalom külügyére, ekkor történt a gondolatcsere, mindkét részről nyiltan és minden utógondolat nélkül, minek az a következése lett, hogy a mi közös külügyérünk meggyőződött róla, hogy a panszláv igazgatásokat ezen utul Moszkvából nem fogják támogatni (?) s hogy teljesen és tökéletesen föl akarnak az al-Dunánál lakó faj — és vallásrokon népi ségek törekvéseinek Ausztria elleni fölhasználásával hagyni. (?) Andrassy gr. mondjuk erről meggyőződött s legyőző ellenszenvét háta fordított a magyar nemzeti Oroszország ellen táplált ellenséges érzületnek, s mint látszik tette baissée boment az új szövetségbe.

Ha nem volna ő gr. Andrassy, kinek hazafias

el van látva társadalmi életünknek minden köznyilvánulása.

Látjuk a bajt, azt is tudjuk, miként kellene orvosolni, de nem merünk hozzá fogni, félünk, hogy le zug a sokaság, melynek nagy kedve telik állapotaink ily tarka berendezésében. Csak az az egy vigasztal, hogy sokáig így nem tarthat; bármennyire eltávoznak az ember fogalmától, örökre nem szakithatók az összekötő szálakkal s időnként az emberi természet visszatér eredeti megmáshithatlan alapjához, kiindulási pontjához.

Ugy tetszik, mintha e processus már is kezdetét vette volna; legalább a jelek erre mutatnak. Az összeség részéről már rég óta folyamatban van az actio, most következik az egyesek reactioja, mit az idej májálisok sora is tanúsít némileg.

Fájlaljuk, hogy nemes eszmék, szent czélok buknak meg, vagy legalább maradnak valósulatlanul vigasztalás az, hogy a társadalom tagjai kezdnek ébredni, ön lábukon járnak, a tényleges viszonyokkal, állapotokkal számot vetni, megalkudni. Szomorú dolog, ha mulatni csak úgy lehet, hogy kivetkőzünk lényünk alaptulajdonságaiból, de örvedentes az, ha szembe tudunk szállani a társadalmi áramlatokkal, s nem engedjük vitétni magunkat, ha az ár legsajátosabb vonásainkat is magával akarja ragadni.

Mulasson mindenki, de emberileg. A lelket a testnek, a belsőt a külsőnek, a szivélyest a modorcsnak, az önkénytestet az erőtetettnek, az egyszerűt a sallagnak, a szivet az affectationnak tegyük elébe még mulatságainkat is, megvagyok győződve, hogy idővel közhelyeinken nem panaszkodhatni a gyér népesség miatt. E trávestió így is meglehetőss hosszú időnek lesz eredménye, annyira szerelmesek vagyunk még a mostani kifczamodott állapotokba. Ki vállalkozik a kezdeményezés dicső szerepére? A pálya tövises lesz előre, de a háttérben nyiló rózsák virítanak.

Hunfi.

TÁRCZA.

Vasárnapi elmékedések

Most az egyszer tehát nem csevegések; kijövök a rendes kerékvágásból, a megszokott hangból, hisz a vasárnap úgy is nagyon alkalmas nem csak a csevegésre, hanem a komolyabb elmékedésre is. Fájdalom! az életnek nem csak comicai, hanem, ha szabad e kifejezéssel élnem, megvan a tragikai oldala is.

Általános a panasz, hogy utóbbi időben közönségünkben nagyon lehült a mulatságok iránti buzgalom, hogy bizonyos szent czélok, eszmék megtestesülése mai nap nem megy oly könnyen mint régen ép a közönség részvétlensége miatt; csakugyan az idej tavaszi mulatságok nagy része ezt bizonyítja, melyek vagy nagyon soványon, vagy plane defczittal végződtek. Vizsgáljuk a dolgot közelebbről; vajjon csakugyan a közönség szünt e meg a szépért, jóért, nemesért lelkesülni, s azért áldozni; vajjon oly fogalom-e már a jótékonyosság oltára, melynek magosan fellobogó lángja, hidegen, érintetlenül hagyja az eddig áldozni tudó kebleket, vagy maguk a társadalmi viszonyok öltöttek oly alakot, melynek hatása alatt maradni többé nem lehet, nem szabad anélkül, hogy kockára ne tegyük a létel alapfölteleiteit?

Ugy látszik, hogy társadalmi életünkben fordulat állott be, úgy látszik, hogy a viszonyok úgy kezdenek alakulni, mely talán hatarvonal lesz a mult és jövő között.

Ugy tetszik nekem, hogy a külsőségek, az érzéki gyönyörök mámorító hatásán kezd diadallúni a számotvetés, a komoly megfontolás; az ész; úgy tetszik, hogy küszöbön vagyunk azon időnek, midőn az ember, az egyén fogalmával többet foglalkozunk; midőn a külsőről a belsőre, a mulandóról a maradandóra, a külső imponálás csábjairól a sziv igaz virágaira, a mesterkéltiségről a természetesre kezdünk áttérni, mielőtt százakat, ezeket dobánák ki hamisan értelmezett egyéni érdekeink kielégítésére.

Ha az ember valódi feladatai közé tartazik: muló fényvel, szemképrázató csillogásokkal pótolni a lényezet, a mesterkéltég büv körében jelenni meg közhelyeinken, elferdíteni érzelmét, szokást, hangulatot, hogy az illem külső szabályainak eleget tegyen, — meghazudtolni mulat, s minden tényleges állapotot csak azért, hogy másokhoz hasonló legyen, megvetni a természetből kimért kört, ne hogy némely magasban állók kicsinylő mosolylyal tekintsenek alá; — ha mind ez az ember feladatai közé tartozik, úgy megtettük kötelességünket, s nyugedtan alhatunk a kiérdemelt bábér horvadhatalan levelein.

De ha van az embernek más hivatása is: minden körülmények között ugyanaz maradni, emberi természetünkön alapuló hivatásunkat, holmi képzelt ambiciójáért fel nem áldozni. szorakozni, mulatni a nélkül, hogy lényünk sajátos vonásait levetkeznök; tisztelni az emberben, mi emberi, s megvetni mindent, mi külső máz, haszontalan limlom, közhelyeiken nem a fitogtatás, hanem a sziv igaz melegével, az érzelm nemességével hódítani, — keblünkben hordozni azon meggyőződést, hogy az ember fogalma oly magassan áll mindenek felett, mi nem tür meg semmi külső hozzátevést, ragaszlékot, mi nem lényűnekek megmáshithatalan természetén alapul, — azon tudattal indúlni ki családai tüzhelyünköt, hogy hivalkodás, feltűnni vágyás üres fogalmak szivgazdagság, lélek-nemesség nélkül, s bármilyen magassan álljunk külsőleg, csak a lelki elmékedés, valódi nagyság, mit sem megvenni, sem utánozni, sem másoktól eltanulni nem lehet, — ha ezek is az ember hivatásához tartoznak; akkor nagyon sok tenni valónk van még hátra, s minden mozgalmat szivünköt kell üdvözölni mi eme czél eléréséhez közelebb vezet.

Megvallva az igazat, közmulató helyeink eddig inkább a czéltól el, mint ahoz vezettek; s ezt nem a lényegben, hanem a formában, közönségünk magatartásában keresendő. Mulatni lehet szivélyesen is, de feszésen is; úgy látszik miez utóbbihoz jobban értünk.

Nem tudom, hogy ölthet az ember annyi

alakot magára; midőn látom, hogy az, — ki családias körében, egyesekekli közlekedésében maga a természetesség, kitarva szivének lelkének legtitkosabb vágyait, óhajait, — a közhelyeken megjelenésében merev magatartást, bubaszerű mozdulatokat, előre betanult lépteket, mesterkelt szavakat, érzelmét, hangulatot producál, — azon meggyőződésre jutok, hogy nem annyira az egyben, mint inkább az összesben van a hiba, hogy társadalmi közállapotaink vetek olyan irányt, miszerint az egyes le kell, hogy vetkőzze lényének természetes zománcozát, ha lépést akar tartani az összeséggel.

Valóban ma holnap oda jutunk, hogy a külső udvariasság jelentéktelen ténye, megelőzi a szivélyes, természetes modort, hogy a földig érő bókok, üres hajlongások többre becsülteknek a szivélyes, de igazat mondó szóknál; hogy a lyoni selyem gyárosok milliókat raknak zsebre, míg a hasznos munkák árulói éhen halnak meg; hogy a természetesség, mi valami elköltözött régiség csak az emlékekben él, s helyét a modorosság foglalja el, hogy nem azt kérdik: mint állasz szivnemességben, lelki gazdagságban? hanem: minő külsővel bírsz, hány rend ruhád van, s e szerint osztályozzák a társadalmat?

Szomorú dolgok ezek, de nagyon is közel járnak a valósághoz. Ma a szalonképességet egészen más mértékkel mérik, mint régen.

„Szólj igazat, s betörök a fejed.” Szedj össze egy csomó haszontalanságot, böbeszéd garaján jartasd le, szemképrázató frázisokkal vegyítve, tálad a publicum elébe, ne félj, minden szavad arany igazság, melyben kételkedni tilja az illem, s a föld legboldogabb gyermeke te vagy, kinek álmai felett virasztani fog azoknak hü emléke, kiknek fejt teli beszélte a legcsodásabb dolgokkal, melyeknek valótlanágát magad tudod legjobban.

De ez még nem minden.

Sok minden féle csecebecsével bővelkedünk még, melyeknek ki sem tudja szerót számát, csak annyi áll, hogy itt is, ott is felüték borzas fejüket. Egy szóval teli vagyunk félszégességekkel, melyekkel

jelleméről feltesszük, hogy a Magyarország kárára szolgálható soha sem fogja akarni, ha nem volna ő gr. Andrássy, kinek politikai eszélyéhez és belátásához mindig van annyi bizodalunk, hogy feltehessek mikép a vén ravasz róka Gortschakoff által, ki ép úgy, mint bold. emlékü III. Napoleon mindenütt a zavar csinálásban s a hihetetlennek látszó létrehozatalába találja gyönyörűt, rászédelti magát nem fogja; — akkor igazán borzalom fogna el e természetellenes szövetség hírenek hallatára, melynek jeléül veszik még azt is, hogy a szelíd Nikitya fejedelm, kiról a bécsi élöz már is eltalálta az igazat, souverain fejedelmet megillető tisztelettel fogadtatott, s hogy többször nevezett külügyünk Belgrádba előzékeny hangon tartott sajkákezü iratot monesztett. Különb Anrássy gr. jobb keze, a híres „gründlich, Hoffmann külügy-miniszteri osztálytanácsos is benne van a dologban, ő messzelató és éles szemével, (nehogy a ohlumi ködbe botolják,) rögtön felismerte az új kombinatió előnyeit.

„T. P.“

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, június 14.

— **T. olvasóinkat kérjük, méltóztasának előfizetéseiket mihamarább megújítani nehogy a lap küldésében fenakadás történjék**

— **Az erdélyi muzeum-egylet** választmányának mult szombaton június 7-én tartott rendes ülésében a bécsi utjából hazatért egyleti titkár előleges jelentést tett bécsi utja eredményéről, a melyből az igazgató-választmány örömmel értesült, hogy a bécsi világiállításra a muzeumból felküldött tárgyak a látári helyiségekben igen celszerűen és becsükhöz méltóan fel vannak állítva. Különösen az erdélyi kitörési közetek gyűjteménye, noha későre, de annál díszesebb helyet nyert, a mennyiben a magyar osztály déli bejáratával szemben a bányászati kiállítás kellő közepén nagyon szembetűnő és tanulmányra igen alkalmas helyen van föllállítva. **Az erdélyi fejedelmek éremsorozata** az illető pavillon magyar osztályának közepén, két e végre készített igen csinos szekrénybe, a régi-ségek és műtárgyak pedig a Párisból hozott egyik nagy vitrine egyik osztályában vannak kiállítva. E jelentéshez képest kérjük az o tárgyak kiszorulásáról elterjedett híreket helyreigazítani. Az igazgató választmány rendeletéből

Finály Henrik,
titkár.

— **Egyházi zene.** A piaristák temploma az urnapi körmenetet vasárnap f. hó 15-én ünnepli meg. A mise e alkalommal 9 órákor van, mely alatt az énekakademia előadja Hölz ünneplés miséjét, Cherubini „Ave Maria“ Offertoriumával.

— **Az egyetem** orvosi karának hallgatói egy létesítendő „orvos segély-egylet“ javára — mint említettük volt — csakugyan elhatározták egy tavaszi ünnepélynek megtartását, valószínűleg július első napjaiban. A rendező bizottság elnöke Harmath Béla; választmányi tagok: Kerekes Gyula, Seyfried Ernő, Vikol Góza, Virág János, Bartha Lajos, Hatsku Márton, Kis Dávid és Svarozádi Gyula.

— **A nagy-váradai lat. sz. püspök ó nmlga** a t. minorita tanító rend vezetése alatt álló sz.-somlyói rom kath. felekezeti felsőnéptanodának kijavítása és felszerelési költségeire 300 o. é. frott adományozott.

— **A kereskedő fiatalság** holnapi mulatsága a Nemes kertben igen népesnek ígérkezik. Ugy látszik a Nemeskertnek még csak most jó fel a napja midőn a legszebb és legvidámabb mulatságok árnyas-lombos ölében egymást érik.

— **Vastag György a „cigány Ráfél“** — ha fel nem szólal ez elnevezés ellen, mi megtartjuk azt — fonó cigány nőt, mely a bécsi kiállításán feltűnt, ismerteti az „Über Land u. Meer“ f. évi 37. számában a merész tollu Vacano Emil Mario, Bécs egyik hírnevesebb mű-ítésze, kinek tolla, ha mindig csak a képzőművészet terén mozogns s nem kalandozna el a népmészert terére jobban tenné. Mert a mily élvezettel olvastuk p. épen tőle a multkor a „T. P.“ egyik tárczájában Makart legújabb „Comaro Katalin“ képenek ismertetését, mely a tuchlaubeni Kunstvereinban kiállítva oly nagy figyelmet keltett, ugy nem szeretjük erőltetett népmészerti reklámé csináló cikkeket. Mily dagályos hangon van tartva fenn idézett ismertetés is, az egyszerű portait képen kívül lát Vacano mindent mi a képen nincs; oly költőiesen írja le a cigány telepet, a cigány szokásokat, azok történetét, mindenféle költött czafrangót aggatva rájuk s elnevezve őket fekete hunoknak — s mind-ezt ez igénytelen portait képből kiindulva. A kép keletkezését, hogy a bécsi s müncheni sör- és nyárpolgároknak ebéd után a „Schwarze“ mellett annál jobban izleljen a pikans olvasmány — regényalakban adja elő, oly stylen, milyhenben a modern beszélőirők s köztük „Sacher Masoch“ irni szoktak. „Ó — már t. i. a cigány hölgy nem szereti férjét.“ „Jött egy fehérbőrű férfi nagy szöke szakállal stb. s itt fejlik a viszony a festő és cigányné között odáig, hogy ez utóbbi

lefesteti magát. Mi, kik ez alakokat naponta közönlünkbe látjuk, mi egyáltalán semmi ideálisni valót egy ily czigányhölgyben nem találunk s különben is szokásaikat is egészen elütőknek tudjuk a Vacano leírásából. A képet magát olvasóink nagy-részt látták, gyönyörködhettek a benne felhalmozott szin pompában, az alakkidomborítás művészetét s az egyszerű thema ászellemülését. A képet egy török Krözus vevé meg.

— **Strasser vendéglős,** ki az „Ujvilág“ mulató helyiségének is, mint régebben a Stadler kertnek nagy közönséget szerzett, csinos kioszkot építtetett a kert közepére, mely esős időben étkező helyül szolgálhat. zenészek s dalárok működésére is alkalmas, sőt ha meg kell lenni 15—20 pár, vigan lejthet benne.

— **107—187²/₃ — Bölcs. k. sz. Pályázat.** A nmélt. m. kir. vallás- és közoktatás-ügyi miniszterium f. é. május 31. 13.374 sz. a. kelt leirata következtében a kolozsvári m. kir. tud. egyetem bölcsészeti kara részéről gyorsírás-tanítóságra pályázat hirdettetik. Nevezett tanító a hallgatóktól veendő díj mellett a nm. ministeriumtól, e karnak esetről-esetre teendő felterjesztése folytán jutalomdíjban fog részesíttetni. Tanítását f. é. októberben kezdi. Pályázni kívánók kérvényeiket s okirataikat f. é. jul. 15-ig alulirtoz küldjék be. Kolozsvárt 1873 jun. 12-én.

Imre Sándor,
bölcs. k. dékánja.

— **Az unitáriusok kolozsvári főtanodájában** az 187²/₃-ik iskolai év második felében tartandó közvizsgálat rendje. Junius 20-kán d. e. 8—12 óráig VI. VII. gymn. oszt. vallásból. Junius 20-án d. e. 8—12 óráig I. éves theol. hittanból, II. és III. éves theol. liturgiából. Jun. 20-án d. u. 3—6 óráig VI. VII. gymn. oszt. németnyelvből. Jun. 20-án 3—6 óráig 1. 2. 3. elemi oszt. minden tantárgyból. Jun. 21-én d. e. 8—11 óráig VI. VII. gymn. oszt. mennyiségtanból. Jun. 21-én d. e. 8—11 óráig 4-ik elemi oszt. minden tantárgyból. Jun. 21-én d. e. 11—12 óráig I. éves theol. egyház történelemből. Jun. 21-én d. e. 11—12 óráig II. III. éves theol. egyh. jogból. Jun. 21-én d. u. 2—5 óráig VI. és VII. gymn. oszt. görögnyelvből. Jun. 21-én d. u. 2—5 óráig I. gymn. oszt. minden tantárgyból. Jun. 21-kén d. u. 5—6 óráig vallásos ének az alosztályuaknak és hármónia az egészeknek. Jun. 22-én (Vas.) d. u. 5 órákor tornászat a torna-vivoda helyiségben az al-és felsosztályuaknak. Jun. 23-án d. e. 8—11 óráig VI. VII. gymn. oszt. természettaniakból. Jun. 23-án d. e. 8—11 ó. II. gymn. oszt. minden tantárgyból. Jun. 23-án d. e. 11—12 óráig III. éves theol. symboliából és unit. egyházi történelemből. Junius 23-kán délelőt 11—12 óráig orgonálásból. Jun. 23. d. u. 3—6 óráig VI. VII. gymn. oszt. latinnyelvből. Jun. 23-án d. u. 3—6 óráig I. II. III. éves theol. biblia bevezetés és héber nyelvől. Jun. 24-én d. e. 8—11 óráig VI. VII. gymn. oszt. történelemből. Jun. 24-én d. e. 8—11 óráig III. gymn. oszt. minden tantárgyból. Jun. 24-én d. e. 11—12 óráig angolnyelvből. Jun. 24-én d. u. 3—6 óráig VI. VII. VIII. gymn. oszt. magyar irod. történelemből. Jun. 24-én d. u. 3—6 óráig IV. gymn. oszt. minden tantárgyból. Jun. 25-én d. e. 8—11 óráig VII. VIII. gymn. oszt. bölcslelemből. Jun. 25-én d. e. 8—11 óráig V. gymn. oszt. minden tantárgyból. Jun. 25-én d. e. 11—1 óráig magántanulók vizsgája. Jun. 25-én d. u. 3—6 óráig az érdemsorozat elkészítése. Jun. 26-án d. e. 10 órákor az érdemsorozat felolvasása. Jun. 27-én és 28-án szóbeli érettségi vizsga. Jun. 30-án papi szigorlat.

— **7-ik közlemény** a bécsi nemzetközi kiállításra felküldendő szegényebb sorsu iparosok felszegélyezésére az utolsó közleménybe begyűlt összeg 1349 frt 20 kr. Adakoztak még: a Victoria biztosító társulat igazgatósága 20 frt. Kir-májér Károly 2 frt. Kerekes Márton 1 frt. Böhm János 3 frt. Váradai Antal 2 frt. Resner Dániel 2 frt. Debrezzeni Balázs 2 frt. Szabó Mihály 2 frt. Hothner Ferdinánd 2 frt. Stampf Károly 1 frt. Kationa József 1 frt. Májér József 1 frt. Kolozsi József 1 frt. összesen 1389 frt 20 kr. Hirschfeld József utólag 2 frt. Össz. 1391 frt 20 kr. Kolozsvárt jun. 11-én 1873. **Krémer Ferencz,** elnök.

— **Bodenstedt Frigyes** Mirza Shaffy dalainak hírneves fordítója mások szerint eredeti írója, a dalok keletkeztről a „Schlesische Ztg.“ f. hó 1-i tárczájában a következőket beszéli el: „Németországon általános az a hiszik, hogy Mirza Shaffy egy hírneves persa költő volt s hogy én költeményeit az eredeti zománczával s annak minden szépségeit megtartva ültetem át a német irodalomba. Mások megint mereven azt állítják, hogy Mirza valóban soha sem élt, hanem a nevet úgy, mint a dalokat én szerzem. Az igaz a dologban az, hogy „Mirza Shaffy dalai“ nem fordítások, hanem egyedül én íram azokat; mindazáltal élt évekket ezelőtt egy férfiu, kinek neve Mirza Schaffy volt s ki engem hosszabb időn át a tatár és persa nyelven oktatók, mint ilyen, nem csekély befolyással volt ama költemények keletkezésére, a melyek nagyobb része bizonyára nem lát napvilágot, ha keleten nem utazom s Tiflisben meg nem ismerkedem Schaffyval.“

— **Verdi mester** azt az ajánlatot tevő

Milano városának, hogy Manzoni halálára gyász-misést szerzend, melyet M. halálának évfordulati napján maga fog dirigálni.

— **Világtárlati hír.** A tárlaton kiállított vonóhangszerek közül Mozart és Beethoven hegedűi, nem annyira értékek, mint életrajzi érdekők által kelte-nek figyelmet. Mozart két hegedűjét a salzburgi országos bizottság küldé be, s valódiságuk Mozart nővéreinek sajkákezü irata által van igazolva. Beethoven egyik hegedűjét Amati készítte s ezen nagy művész vörös pecsétje látható, a második hegedű-nek eladási ára 200 frtban van meghatározva, prágai készítmény, s jelenleg dr. Kosztial iglói orvos tulajdonát képezi.

— **Liebig hagyatéka** mégsem rug épen egy millió forintra, a mint a lapok azt hirdették, hanem talán felénnyire. Liebignek, midőn Giessenből Münchenbe költözött nagyon szeryen vagyona volt s csak akkor kezdett az gyorsan növekedni, midőn Londonban a huskivonat társaságot alapítá. Vagyonra és meglehetősen vagyonra tett ugyan szert élte őszén, de ez jól felhasznál és munkában töltött évtizedek eredménye volt.

— **Ratazzi** utolsó percéről írják, Frosinonéból, hogy halála előtt két órával veszté el beszélő tehetségét, s halálos küzdelmei nem nagyok voltak. Fivére, neje, mostoha fia s nyolcz orvos álta körül beteg ágyát. A műtétet 8 órákor hajták végre, s maga a nagy beteg mondta „Chudete le porte“ (zárjátok be az ajtót.) Ezek valának utolsó szavai, halála előtt pár perczel megszoritá nejének s fivérének kezét, s 9 óra, 49 perczkor szünt meg élni.

— **Troppauban** a császár fürdő tulajdonosának 17 éves leánya: Bambula Anna k. a. néhány nap előtt saját életekozzkázatásával mente ki egy vízbe fuldokló 12 éves fiut; fiatalabb nővére is tavaj egy leányt, két év előtt pedig egy fiut mente meg a vízhaláltól.

— **A helybéli kereskedő ifjuság** jótékonyozélu nyári táncvizigalmat ma tarja meg a „Nemos“ kertben, ajánljuk a n. érdemű közönség figyelmébe. Beléptijegyek „Nemzeti szalóda“ 1-ső számu szobájában délelőt 9—12 és délután 2—4 óráig azután a pénztárnál válthatók.

— **Eugénia** ex francia császárné Arenenbergbe költözik, hol özvegysege éveit III. Napoleon anyja tölté volt, s honnan ama cselszövés szájai kiindultak, mely nevezettet a francziák trónjára állítá. Arenenberg hiába várt a fényes napok alatt a császári látogatókra, most hírlík, hogy Eugénia császárné e hó közepén elfoglalja, fiával együtt, ki csak rövid ideig fog ott időzni.

— **Harkavy** orosz nyelvbuvár szerént: a most létező városok legrégebbike Samarra vagy Sumira a Tigris partján, e város Harkavy szerént már öt ezer év előtt „Shumirnak“ név alatt létezett.

— **A long champi löversenyek** Páris mellett, bár még nem váltak oly híresekké, mint az angol derby-napok, évről-évre mindinkább megközelítik fényben, az összeesődülő néptömeg sokaságában s a kitűzött díjak nagyságában tengerentuli versenytársukat. Irják e hó 8-ról, hogy az idén is Páris egyedül 100,000 franknyi nagy díjt tűzött ki, melynek felé a város, felé a nagy vasutársaságok állják ki; mindkettő nem veszt, mert a Párisba tuduló löversenyszomjas tömeg sokat költ s a vasutak is tulontul igénybe vétetnek. Már hetekkel a löversenyi nap előtt, nagy izgulságban van a párisi elegáns világ, fogadások történnek a férfiak között, a hölgyek a legbizarrabb s legfényesebb öltözékeken török fejüket s mindenki csak győzelemre gondol. Végre elérkezik a nagy nap, hogy a nagy ünnepeken részt szintén vegyenek. Az idén mintegy 300,000 ember ment ki, ki gyalog, ki lóháton, ki elegáns és nem elegáns fogaton. Az első futás délután 2 1/2 órákor vevé kezdetét. Az új köztársasági elnök polgári ruhában s neje 3 óra után jelentek meg. A hajdani császári emelvényen több külföldi hatalmasság követe ült. Mac-Mahon polgári öltözetbe volt s megjelentekor a népség csendesen viselte magát, ugyan azon helyre ült, melyet III. Napoleon és Thiers elfoglaltak. A nagy díjért való futás a verseny végére volt téve s erre várt mindenki; a csöngettyű jel elhangzásakor s a starter zászló leboasztásakor, látszott mindenki arcán a feszült ávrakoz. A pályát utójára kerítik meg s francia ló vezet, a közönség már győztesnek tudja, tapsol s kiáltja, hogy „Vive Boiard!“ „Vive la france!“ s ugy is lett, francia ló lett a nyertes s tulajdonosa besöpört 116.500 frankot, az angol versenylő csak 3-iknak ért be. Verseny után az elegáns világ Mabileban találkozik, itt francia és angol a neutralis téren fraterinnis, s tánczoltak oly élénken, oly odaadással, mint soha.

— **Amerikai udvariasság.** A budapesti tüzetőegylet megkereste a st. lousi tüzölő intézet főnökét Helay Dixon urat (Missouri állam) hogy az intézetük szervezetéről szóló szabályzatot küldené meg. Erre magyarul, republicanus egyszerűséggel írott levélben válaszoltak. E levél szabatos magyarsággal van írva s bár itt-ott érzik rajta, hogy írója nincs a magyar nyelv gyakorlatában,

az abban használt magyar tüzölő műszavak bizonyítják, hogy írója hazája nyelvét a távolban is miveli. Hányan vannak itthon, kik az ellenkezőt teszik!

— **A kelet-indiai vasutakon** történt balesetek utolsó kimutatása közt van a vonattal megviaskodni akaró elefánthoz egy hasonló eset, melyben egy alligátor egy vonatot szó szerint megállított. A lustaság elkeseredett dühével nézte ugyan is a sinéken korezztülheverve, mint jó a vonat reája, a minthogy jött is és „cowcatcher“ (tehnőfogó)-jával ki is emelte a flegmatikust, mely most már kinjában farkát görcsösen meggörbíté, úgy hogy a mozdonykeréknek épen két külője közé jutott, mely rögtönzött „brenzelés“ következtében a vonat megállt. Természetesen a gép nem lehetett valami erős, valamint sebessége sem vala a Lesseps vasutjaiéhoz hasonló.

— **Ama lónak farka,** melyen a perzsa sah a berlini nagy hadiszemle alkalmával lovagolás alsó felében karmazsinvörösré volt fűstve. Ez azt jelenti, hogy az ily lovat lovagló Mekát meglátogatta volt s Mohamed sirjánál is imádkozott. — Oly szokás, melyet minden mohamedán uralkodó megtart.

— **Coca-készítmények.** Számos előfizetőinknek, a kik hozzánk, az orvosi, allopathi és homöopathi körökben oly nagy feltűnést okozott, tanár dr. Sampsonféle Coca-készítményeket illetőleg kérdést intéztek, következő megjegyzés, melyet egy szakértőt tollának köszönünk, érdekes lehet.

„A Peru és Bolíviában honos és legnagyobb mérvben művelt coca-növény ott történetelőlőti idők óta általános szerül szolgál bel- és kül bajok ellen s az óslakosok isteni tiszteltben részesítik. Az inkák és kaczikék szabadalmozott gyógyszerre volt. Főhatása az idegek mozgó és érzéki munkásságát serkenti s a lélegző és emésztő szerveket szilárdítja. Élvezése fölment a táplálék és alvás szükségétől, hegymászásnál nem enged fáradtságot és lihegést, s a teherhordót minden egyéb táplálék nélkül napokig teljes erőben tartja, mint ezt Humboldt Sándor, Boupland, Mártius, Tschudi s. más délamerikai utazók, mint szemtanúk bizonyítják. Gumó teljesen ismeretlen a coquerónál. A cocalevelek atengeren szállítás által rendszeren szenvedtek, ezért nem lehet azokat Európában mostanig ismertetni, ambar orvosi tekintélyek mindent elkövettek hogy a materia medicában általa egy fontos hézagot pótoljanak; azonban a tanár dr. Sampson által Mainzban a legújabb tapasztalatok alapján gyártott Coca-készítmények az Amerikában századok óta fennálló híret a Cocának Európában is megfogják honosítani, a melyet valóban egy növény sem érdemel meg jobban.“

Biasini gyorsutazási menetrendje 1873. márcz. 27-től.

Kolozsvár és Nagy-Enyed között,

mivel a nappali vonat beszünttetett, Biasini gyorsutazása 1873. mart. 27-től elkezdve Kolozsvárról Nagy-Enyedre küldi gyorskoocsját, még pedig oly formán, hogy Kolozsvárról reggel 8 órákor minden nap indulva d. u. 4 1/2 órákor Nagy-Enyedre érkezik, Nagy-Enyedről Kolozsvárra estvéli 10 órákor indulva, reggeli 8 órákor Kolozsvárra érkezik. Ezen meneten kívül lehet Kolozsvárról Nagy-Enyedre d. u. 4 órákor is indulni, ugyszintén Nagy-Enyedről éjjeli 3 órákor Kolozsvárra indulhatni, csakhogy ezen meneteknél Felvinczről N.-Enyedig és N.-Enyedről Felvinczig a vasutal kell utazni.

Egy személy ára 30 font szabad podgyászzal Kolozsvárról N.-Enyedig vagy vissza az első és közbülső Coupeba 5 frt, hátulso Coupeba 4 ft 50 kr. tulsuly 5 kr. Tordáról Nagy-Enyedig vagy vissza első vagy közbülső coupeba 3 frt — hátulso coupeba 2 frt 60 kr. tulsuly 2 1/2 kr. — Felvinczről N.-Enyedig vagy vissza 1 frt, tulsuly 1 kr. fontonként.

Felvételi iroda Nagy-Enyeden Vágó Ferencz szállodájában.

Arjegyzők Jun. hó 12-én tartott hetivásárról (alsó a. mő közpár.) Tisztabuzza 9 ft. 94 kr. Elegybuza 5 ft. 20 kr. Rozs 4 ft. 40 kr. Arpa 2 ft. 96 kr. Zab 1 ft. 84 kr. Törökbuza 4 ft. 10 kr. Pityóka 2 ft. 70 kr. Marhahus fontja 25. Kolozsvárt, május hó 12-én 1873.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Jun. 13-ról. 1873 5% metálicus 67.70. nemzeti kölönsön 76.60. 1860-diki államkölcsön 99.25. Bankrészenyek 958.—. Hítelrészenyek 251.—. London 112.—. Ezüst 111.75. Cs. kir. arany —. —. 20 frankos arany 8.94.

Földtehermentesítési kötvények: Magyar 75.—. Temesi 73.50. Erdélyi 73.—. Horv. Szlavon.

—.

Felölős szerkesztő **Sándor János.**

Hirdetmény.

A dévai kir. törvényszék mint telokkönyvi bíróság részéről közhírré tétetik, miszerint özv. Hoffinger Mártonné szül. Velicska Erzsébeth hagyatékához tartozó nms. Hunyadmegyében Déva mezőváros határában, a dévai vasuti állomás mellett és közelében fekvő következő szántó, kaszáló, legelő és szőlő helyek adának el örök áron:

I. Nemesi birtok.

- 1. 80, 81 h. r. sz. a. sövény ház deszkával fedve, kerttel 70 öl, becsértéke 150 ft.
2. 1369 h. r. sz. a. kaszáló, 2 h. 248 öl, becsért. 250 ft
3. 1442. h. r. sz. a. szántó 2 h. 163 öl, becsértéke 240 ft.
4. 1551 h. r. sz. a. szántó 1169 öl becsért. 60 ft.
5. 1636, 1637, 1638 h. r. sz. a. szántók 2 h. 1465 öl, becsért. 200 ft.
6. 2323 h. r. sz. a. kaszáló 271 öl, becsért. 50 ft.
7. 2631 h. r. sz. a. szőlő 918 öl, becsért. 100 ft
8. 3356, 3357, 3358 h. r. sz. a. 850 öl legelő, 1303 öl szántó és 1416 öl kaszáló, becsértéke 120 ft
9. 3745, 3746, h. r. sz. a. telekkönyvi b. testnek 3745 h. r. sz. a. része szántó 1 h. 431 öl becsért. 150 ft.
10. 3835 h. r. sz. a. kaszáló 1 h. 1500 öl, becsértéke 200 ft.
11. 3776 h. r. sz. a. szántó 1088 öl, becsértéke 80 ft.
12. 4147 h. r. sz. a. kaszáló 12 h. 810 öl, becsért. 1500 ft.
13. 4154 h. r. sz. a. kaszáló 2 h. 890 öl, becsért. 200 ft.
14. 4230 h. r. sz. a. kaszáló 1 h. 74 öl, becsért. 100 ft.
15. 4332 h. r. sz. kaszáló 1 h. 318 öl, becsértéke 70 ft.
16. 4345 h. r. sz. kaszáló 1 h. 1523 öl, becsértéke 130 ft.

II. Dézsmás fekvők.

- 1. 1361, 1362 h. r. sz. a. szántó 1 h. 45 öl, becsértéke 70 ft.
2. 1924, 1925, 1929, 1930, 1931, 1932, 1936, 1937, 1938, 1942 h. r. sz. a. szántó és kaszálók 10 h. 317 öl, becsértéke 500 ft.
3. 2298 h. r. sz. a. kaszáló 1169 öl, becsértéke 100 ft.
4. 2976, 3028, 3029 h. r. sz. a. szántó és kaszáló 4 h. 796 öl, becsért. 300 ft.
5. 3190 h. r. sz. a. 2 h. 310 öl szántó, becsért. 100 ft.
6. 3390 h. r. sz. a. szántó 1006 öl, becsért. 80 ft.
7. 3632 1/2 h. r. sz. a. szántó 1 h. 1300 öl, becsértéke 80 ft.
8. 3933 h. r. sz. a. szántó 1 h. 296 öl, becsértéke 120 ft.
9. 3953 és 3954 h. r. sz. a. telekkönyvi birtoktestnek 3954 h. r. sz. a. kaszáló 1 h. 1541 öl területe, becsért. 350 ft.

Ezen fekvők elárverezésére határnapul alólirt kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság iródiájában kitűztetik 1873 év június hó 28-án és 1873 év július hó 12-én mindig d. e. 10 óra, miről a venni szándékozók oly figyelemzettséggel értesítettek, miszerint az elárverezendő fekvők az 1 határnapon a becsáron: felül és a 2 határnapon azon alól is a legtöbbet ígérőnek fognak eladani.

A feltételek és becslési jegyzőkönyv a telekkönyvi hatóságnál hivatalos órákban megtekintethetők.

A dévai kir. törvényszéknek 1873. évi június hó 9-ik napján tartott üléséből.

Érdekes tudni való

vidéki lakosoknak

különösen ügyvédek, üzletemberek, gazdák, alkalmazást keresőknek s. t. b.

Gyakran történik, hogy valakinek Budapesten bármilyen teendője van s azt elfoglaltatás, csekélység s más egyéb okok miatt személyesen el nem intézheti. Mindazoknak ajánljuk gyorsan, pontosan eljáró és felette mérsékelt díjt igénylő irodánkat, — mely a legnagyobb készséggel minden néven nevezendő, a becsületességgel megfőrdő még legcsekélyebb ügyet is felelősség alatt magára vállal és teljesít.

Hogy irodánk minden tekintetben megfelelhessen a t. cz. közönség igényeinek, gondoskodva van arról, hogy minden ügy szakember által végeztessék, miért is: irodánkban jogtudósok, technikusok, kereskedelmi, gazdasági és iparos szakemberek alkalmazottak.

A legkisebb, ugyyszólván értéknélküli megbízás ép oly pontossággal és gyorsasággal teljesítetik mint a legnagyobb.

1. Egyszerű sürgetések, tudakozódások vagy beadványok eszközölésért (ha ezek egy óránál több időt nem igényelnek). hatóságok, hitelintézetek, testületek, s más egyéneknek 1 ft.

2. Folyamodványok és más egyéb ügyiratok szerkesztése, francia, angol, olasz stb. fordítások eszközölése, — rajzok készítése, másolatok vétele s hasonló teendőkért, ha azok egy fél óránál több munkát nem igényelnek, — 1 ft., — nagyobb teendők előlleges megállapodás szerint a lehető legmérsékeltőbb díjért.

3. Bármily nemű czikknek megrendelése, bevásárlása, vagy továbbításáért 5 ft. értékig 20 kr. — 5 frton felül az eljárásért minden ft után 2 kr. díj fizetendő.

4. Kölcsönök eszközöléséért (5 frton kezdve a legnagyobb összegek erejéig) 20 frtig 5%, 20 frton felül 100 frtig 2%, 100 frton felüli összegektől 1% az intézeti eljárás díja.

5. Budapesten nem lakóknak, kik bármilyen alkalmazásra egyéneket keresnek, nem különben olyanoknak, kik alkalmazást keresnek az iroda közbenjárását felajánlja. Beíratási díj 1 ft. Illeték az évi fizetéstől 4%.

Ezeket a t. cz. közönség tájékozhatása végett felemlítettük, — Itt fel nem említett bármilyen a becsületességgel megfőrdő teendőket az iroda szívesen elvállal és csekély eljárási díjért teljesít.

Mindazok, kik kérdőleveleikre választ kívánnak, kéretnek 20 krt nem különben az eljárási díj legkisebb összegét, az 5-ik pontnál a beíratási díjt mellékelni. Bérmentlen levelek el nem fogadtnak.

Az első magyar központi bizományi iroda Buda-Pesten.

Lipótváros, mérlegutca 4. szám.

Elmélkedő orvosok,

allopáthák és homöopáthák, az általa meggyógyultak naponta szaporodó bírálatá szerint, a lélegző (torok és mell) és emésztő szervek (gyomor, máj, végbél, aranyér) valamint az idegrendszer (hypochondria, aszkor) befegyéseiben, általános és különös gyengeségi állapotban (magkiömlés, tehetetlenség) a Humboldt Sándor indítványára behozott

dr Sampson-féle Coca-készítmények (német gyógytári árszabály szerint üveg és doboz számára 1 tallér) oly fényes eredményeket eszközöltek, hogy minden hasonló betegségben szenvedőnek a legmelegebben ajánlhatók. Különös ismertetésül dr. Sampson tanár „Szerecsen gyógyszerétára“ Mainzban, valamint bizományos gyógyszerétárai is (Főraktár Austriára nézve Haubner Edénél Bécsben, Magyarországra nézve Török Jozsefnél Pesten, Pecher J. E.-nél Temesvárt, Fürst Jozsefnél Prágában) tudományos értekezletet felőle ingyen és bérmentesen küld.

Jószág bérbeadás.

Kolozs megye alsó kerületében fekvő N.-Sármás az 1874-ik év april hó 24-től kezdve hat, esetleg több évre haszonbérbe kiadó lévén, a vállalkozni kívánók felhivatnak, hogy Kolozsvárt lakó orsz. ügyvéd Frits Albert úrnál a feltételeket megtudhatják. All ezen jószág 3840 katasztrális hold tagosított szántó, kaszáló s a legjobb marha-legelő földekből;

elvan látva mindennemű lakó és gazdasági épületekkel, a Kolozsvárról Szász-Régenig vezető csinált ut mellett, s Kolozsvártól 5 óra távolságra fekszik, más birtokos a községben nincsen, gabona termesztésre és marha tenyésztésre első jószág a Mezőségben

Margitszigeti gyógyfürdő

Budapest főváros közvetlen közelében.

35° R. meleg artézi forrás — Porzellán és márvány kád-ugy köfürdők zubany készülékkel — nagyszerű kert — kitűnő lég — 200 teljes kényelemmel berendezett szoba — társalgási terem — kül- és belföldi lapok — naponta zene.

Kóralakok, melyek ellen a Margitszigeti hév-víz kedvező eredménnyel használtatott:

Köszvény — az izületek, az izmok, a csontbántalmak és ideg hüvelyek idült csúzza, idegbetegségek és pedig a) csúz, köszvény, erőművi behatás, ólom mérgezés, hagymáz és diphteria után fellépő hűdések, b) zsibák, c) görcsös állapotok, d) méhszendi bajok, — görvélykór mirigy dagokkal és genyedéssel — idült bőrbetegségek — csontbántalmak, angolkór, csontszú — izületi bajok — fekélyek és külsértéseket követő elváltozások: fájdalmas hegek, merevség, hűdések — hugykövek és vizelleti nehézségek — méh és hüvely bántalmak, méh tömület, hózámi rendellenesség s a t.

Bérleteknél, úgy a fürdő és menetjegyeknek együttes váltásánál árelengedés adatik.

A Szigeten lakók úgy a fürdő mint a menetjegyeknél előnyben részesülnek.

A fővárossal óránként kétszer gőzhajó közlekedés.

1873. nyári idény megnyittatik május 1-én.

Megrendeléseket lakásokra átvesz a Margitszigeti felügyelőség a Margitszigeten, utolsó posta Ó-Buda.

A Margitsziget igazgatósága.

(Utánnymot nem díjazatik.)

A brit és külföldi Bibliatársulat raktára

Reichard és társa

könyvkereskedésében, Kolozsvártóvár 213 szám, Bécsben Erzsébetutca Nr. 6. Prágában Breutegasse 46, Triestben Via ponte rosso 3, Lembergben Wallgasse 288, továbbá

Raktára van a Bibliatársulatnak Pesten Millard Edv. Henrinél Deákpiacz 3.

853 A Biblia, 1-*, vagy az ó és új testamentum szentírása német, magyar, cseh lengyel, orosz, román, tót, zsidó, görög, angol, francia, horvát, török, kínai, és más nyelveken a lajstrom szerint, mely ingyen adatik.

Epen most jelent meg: a Luther-féle új testamentum átvizsgált kiadása ára 18 kr.

Megrendelések 5 ft. o. é. díj nélkül és bérmertve teljesítetnek.

Rendkívül előnyös

szerencse ajánlat. Szerencse és áldás Cohnnál.

Nagy, a hamburgi államtól biztosított pénz-kisorolás több mint 2 millió 661,400 tallér nyereménnyel.

Ezen előnyös pénzkisorolás ismét tetemesen bővítve van nyereményekkel. Csak 84.500 sorsjegye van, s kevés hónap alatt 7 osztályban következő nyeremények biztosan nyerhetők, u. m. 1 nagy főnyeremény esetleg 120.000 tallér, különösen 80.000, 40.000, 30.000, 20.000, 16.000, 2-szer 12.000, 10.000, 3-szor 8000, 3-szor 6000, 6-szor 4800, 13-szor 4000, 11-szor 3200, 12-szer 2400, 32-szer 2000, 3-szor 1600, 65-ször 1200, 204-szer 800, 3-szor 600, 2-szer 480, 412-szer 400, 412-szer 200, 10-szer 120, 472-szer 80, 19800-szor 44, 22330-szor 40, 20, 8, 6, 4, és 2 tallér.

Az első osztály nyereményhuzása hivatalosan f. é. június 18-ará és 19-re

van határozva, s egy egész eredeti sorsjegy ára csak 3 ft. o. ért. egy fél „ „ „ „ 1 1/2 „ „ „ „ 80 kr. o. ért. egy negyed „ „ „ „ „ és én ezen eredeti, állampecséttel ellátott sorsjegyeket (nem tilos igérvényeket vagy magán sorsjegyeket) az árnak bérmertentes beküldése mellett a legtávolabbi vidékekre is azonnal megküldöm.

A hivatalos nyeremény-lajstrom s a nyeremények megküldését

huzás után azonnal pontosan és titoktartással eszközölöm. Üzletem tudvalevőleg a legrégebb és legszerencsésebb, mert a résztvevők nálam már a legfőbb 100.000, 60.000, 50.000, többször 40.000, 25.000, 20.000 igen gyakran 15.000, 12.000, 10.000, s csak közelebből május havában a 100.000 talléros főnyereményt nyerték meg, hivatalos kimutatások szerint.

Cohn Láz. Sams.

Hamburgban, főügynökségi, bank- és váltóüzlet.

Szerencse JELZÉS.

A nyereményekért jóill az állam

Főnyeremény esetleg 360,000 mark új német pénz-láb szerint.

Meghívás részvételre

azon NYEREMÉNY-CHANCEOK. Hamburg város által galantirozott nagy pénz-lotteriában, melyben több mint 6 millió 650,000 markot

biztosan nyerni kell.

Ez előnyös pénz-lotteria áll csak 84,500 Loosból, nyereményei következők: 1. nyeremény esetleg 360,000 mark, új német pénz-láb szerint vagy 120,000 f. porosz tallér, különösen f. mark 200,000, 100 ezer, 75,000 50,000, 40,000, kétszer 30,000, 25,000, háromszor 20,000, háromszor 15,000, hatszor 12,000, tízenháromszor 10,000, tizenegyszer 8 ezer, tizenkétszer 6000, harminckétszer 5000, háromszor 4000, hatvanöttször 3000, kétszáz négyszer 2000, négyszáz tizenkétszer 1500, 1200 és 1000, nyolcszáz kilenczvennégyezer 500, 300 és 200, 19,808-szor 110 és 100, 22 ezer 322-er 50, 20, 15, 10 és 5 mark, s ezek néhány hónap alatt hét osztályban mulhatlanul kihúzatnak.

Az első huzás hivatalosan június 18 és 19-ére határozatott, melyre egy egész ered. sorsj. ára csak 3 ft 30 kr o.é. egy fél „ „ „ „ 1 ft 65 kr o.é. egy negyed „ „ „ „ — ft 85 kr o.é. bankjegyekben, s ez az államtól garantirozott eredeti Loosok (nem eltított igérvények) az összeg bérmertentes beküldése mellett szétküldetnek a legtávolabbi vidékekre is.

Minden résztvevő az eredeti sorsjegy mellett az állam bélyegével ellátott tervezetet is kap ingyen és huzás után azonnal felszólítás nélkül megküldetik neki a hivatalos kisorolási lajstrom.

A nyeremény-pénzek kifizetését és szétküldését az eszközölöm egyenesen az illetőknek pontosan és szigorú titkot tartva.

Forduljanak tehát

Megrendeléseikkel bizalommal id. HECKSCHER SÁMUEL, bank- és váltó-házához Hamburgba.

Nincs többé tyúkszem!

A hírneves berlini laborvosnő

KESZLER ERZSÉBET

által feltalált teljesen méregmentes, a tyúkszemét biztosan kiirtó tapasznak 1 doboza 1 ft 50 kr.; postaküldéssel 1 ft 70 kr.-ért utánvét mellett is kapható Pesten mérleg-utca 4. sz.

a főraktárban.

Ismét eladók legkevesebb egy tucat megrendelésénél nagyobb engedményt nyerne.

Vasbutor Gyára

Zombory István úrnak

Eladás nagyban — és en detail — Illustrált árjegyzékek ingyen.

